

EURÓPAI PARLAMENT

2004

2009

Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság

2008/2031(INI)

24.6.2008

VÉLEMÉNY

a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság részéről

a Külügyi Bizottság részére

az emberi jogok terén az EU tevékenységének és politikáinak részeként
alkalmazott szankciók értékeléséről
(2008/2031(INI))

A vélemény előadója: Vittorio Agnoletto

PA_NonLeg

JAVASLATOK

A Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság felkéri a Külügyi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi javaslatokat:

1. úgy véli, hogy az emberi jogok védelme a Tanács által a kereskedelmi megállapodások terén a Bizottságra ruházott tárgyalási jogkör elválaszthatatlan részét képezi, és hogy a Parlamentnek mindig részt kellene vennie azok meghatározásában, különös tekintettel arra, hogy az Európai Uniónak kulcsszerepet kell játszania a világban az emberi jogok és a demokrácia előmozdításában, és mivel a gazdasági és politikai szankciók fontos eszközök, amelyek felhasználhatók azon országokkal szemben, amelyek sárba tiporják az emberi jogokat;
2. felhívja a Bizottságot, hogy folyamatosan tájékoztassa a Parlamentet az alkalmazott szankcióknak a célkitűzések elérésére gyakorolt hatásáról, és hogy az érintett országban végbemenő fejlemények függvényében nyújtson be javaslatokat a lehetséges változtatásokról;
3. rendkívül fontosnak tartja, hogy az Európai Unió és harmadik országok közötti jövőbeni szabadkereskedelmi megállapodásokba (FTA) belefoglalják a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) kötelező érvényű alapvető munkaügyi jogait;
4. megállapítja, hogy a tisztán kereskedelmi szankciók a legtöbb esetben meglehetősen hatástalannak bizonyulnak, különösen akkor, ha ezeket nem alkalmazzák világszerte és az ENSZ égisze alatt, és jobban sújtják a polgári lakosságot, mint a szankcióval sújtott országok kormányait;
5. az alapvető ILO-egyezmények, a megkülönböztetésmentességről szóló ENSZ-egyezmények és a nőkkel szembeni megkülönböztetés minden formájának felszámolásáról szóló egyezmény (CEDAW) kereskedelmi partnerek általi ratifikálását az emberi jogi záradék nélkülözhetetlen elemének és a kereskedelmi megállapodások harmadik országokkal való megkötése feltételének tekinti;
6. felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy készítsenek világos elemzést a már kiszabott szankciók hatékonyságáról és az általuk az EU kereskedelmi kapcsolataira gyakorolt hatásról;
7. úgy gondolja, hogy az uniós kereskedelmi szankcióknak nem szabadna általános hatást gyakorolniuk a társadalom egészére, hanem elsősorban azon személyek, illetve magán- és/vagy kormányzati vállalkozások pénzügyi érdekeire kellene irányulniuk, amelyek közvetlen vagy közvetett hatást gyakorolnak az emberi jogok és a demokrácia megsértésére, anélkül hogy az ország népességét sújtánák, különösen azokat a csoportokat, amelyek az ország legszegényebb lakosainak megélhetését biztosítják;
8. úgy véli, hogy a szankcióknak azokat a gazdasági ágazatokat is sújtaniuk kellene, amelyek az emberi jogokat megsértő kormányok számára stratégiai bevételi forrást képeznek, amely lehetővé teszi e kormányok számára a hatalom megtartását;

9. úgy véli, hogy a szankciókkal kapcsolatos döntések meghozatalakor, a szankciók alkalmazása előtt és a létező szankciók hatékonyságának az értékelésekor az EU szerveinek szorosan együtt kell működniük az érintett országban a civil társadalommal és a nem kormányzati szervezetekkel;
10. úgy véli, hogy az emberi jogok megsértése miatti szankciók Európai Unió általi alkalmazásának és értékelésének elvben fontosabbnak kell lennie minden hátránynál, amely azoknak az Európai Unió és polgárai kereskedelmi érdekeire való alkalmazásából származik;
11. úgy véli, hogy mivel a szankcióknak nagyon fontos jelképes szerepet kell játszaniuk az emberi jogok védelmezésében (annak betudhatóan, hogy az emberi jogok konkrét, meghatározott, kirívó megsértéseihez kapcsolódnak), ezért ezeket mindaddig nem szabad feloldani, amíg meg nem szűnik alkalmazásuk oka, függetlenül az EU kereskedelmi érdekeire gyakorolt hatástól;
12. álláspontja szerint, amennyiben az értékelési jelentésben megállapítják, hogy a szankciók alkalmazása nem fejt ki a kívánt hatást, meg kell változtatni a szankciók jellegét (pl. általánosról célzottá);
13. kéri, hogy az emberi jogokat és a demokráciát védő záradékot terjesszék ki minden, az Európai Unió és – az iparosodott vagy fejlődő – harmadik országok közötti új megállapodásra, és az mindenképpen legyen része a kereskedelmi és ágazati megállapodásoknak;
14. úgy véli, hogy a szigorú értelemben vett kereskedelmi szankciókat a szankciók olyan formáinak kell kísérniük, amelyek nem szigorúan kereskedelmi szankciók, mint a repülési tilalom, a meghatározott embargók (pl. fegyverek behozatalára), az EU-ba való belépés tilalma, a pénzügyi korlátozások, a diplomáciai figyelmeztetések, a kulturális és sportesemények bojkottja, stb.; továbbá hangsúlyozza, hogy kivétel nélkül mindegyik tagállamnak érvényesítenie kell a kivetett szankciókat;
15. üdvözli, hogy a tarifális preferenciák általános uniós rendszere (GSP) kiegészítő jellegű preferenciát biztosíthat azon országok számára, amelyek ratifikálták és életbe léptették az emberi jogi, munkavédelmi, környezetvédelmi és az irányítás megfelelőségét biztosító megállapodásokat; egyaránt hangsúlyozza, hogy a GSP meghatározza a preferenciák megvonását azon országoktól, amelyek ezeknek az egyezményeknek nem tesznek eleget;
16. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ne ajánljanak szabadkereskedelmi megállapodásokat és/vagy társulási megállapodást – még emberi jogi záradékkal sem – olyan országok kormányainak, amelyekben az Egyesült Nemzetek Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala jelentései szerint súlyos emberi jogi jogsértéseket követnek el;
17. kéri a Bizottságot, hogy kövesse figyelemmel a kereskedelmi szankciók hatékonyságát, valamint a kivetésük és visszavonásuk alapjául szolgáló kritériumokat, minderről folyamatosan tájékoztassa a Parlamentet, és nyújtson be hozzá javaslatot az emberi jogokat megsértő országokkal szembeni szankciók alkalmazásának következetesebb stratégiájáról egyrészt abból a célból, hogy csökkentse az eseti alapon alkalmazott szankciók által okozott káros hatást, másrészt pedig abból a célból, hogy oly módon

növeljék a szankciók hatékonyságát, hogy azok alkalmassága az érintett országban fennálló helyzet részletes és komplex elemzéséből következzen;

18. annak értékelésére kéri a Bizottságot, hogy a szankciók a felelősöket sújtják-e, és hogy a megválasztott időkeretek megfelelőek-e;
19. szorgalmazza, hogy azokban az esetekben, amikor az EU által a fejlődő országoknak nyújtott támogatásban részesülő országra szabnak ki szankciót, elviekben a célzott „intelligens” szankciók élvezzenek elsőbbséget az általános szankciók helyett, amelyek logikusan ütköznenek a fejlesztési támogatással;
20. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy értékelje a szankcióknak a kérdéses országok fejlesztési politikájára és az EU kereskedelmi politikájára gyakorolt hatását;
21. szorgalmazza, hogy a szankciós intézkedések értékelése során vegyék figyelembe a más szervek, különösen az Amerikai Egyesült Államok és a szankciókkal sújtandó országgal leggyakrabban kereskedő országok által alkalmazott szankciókat;
22. felhívja a Bizottságot, hogy kezdjen tárgyalásokat azokkal az országokkal, amelyek olyan magatartást folytatnak, amely csökkenti az Európai Unió által alkalmazott szankciók hatékonyságát a szankciókkal sújtott országban;
23. felhívja a Bizottságot, hogy az érintett régióban a szankciók végrehajtása céljából folyamatosan működjön együtt a szankciókkal sújtott országgal határos országokkal mind a szankciók típusának kidolgozása, mind a szankciók végrehajtása során, továbbá azok hatékonyságának és a tágabb régió egészének kereskedelempolitikájára gyakorolt hatásának értékelése során is.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	24.6.2008
A zárószavazás eredménye	+ : 23 - : 1 0 : 2
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Francisco Assis, Graham Booth, Carlos Carnero González, Daniel Caspary, Françoise Castex, Christofer Fjellner, Béla Glattfelder, Ignasi Guardans Cambó, Jacky Hénin, Syed Kamall, Marusya Ivanova Lyubcheva, Erika Mann, David Martin, Vural Öger, Georgios Papastamkos, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Tokia Saïfi, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Iuliu Winkler, Corien Wortmann-Kool
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Vittorio Agnoletto, Jan Tadeusz Masiel, Salvador Domingo Sanz Palacio
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (178. cikk (2) bekezdés)	Małgorzata Handzlik